

DEBATT

CHRISTIAN GERGILS:

Får man göra vad man vill?

När Fria Moderata Studentföreningen i Stockholm gått ut och debatterat för civil olydnad, uppmanat till lagbrott och dessutom begått brott själva, så har detta lett till en hel del konstiga reaktioner. I slutet av november talade jag inför Fria Moderata Jurister, en av de föreningar inom Fria Moderata Studentförbundet som varit mest kritiska mot verksamheten. Intressant var att det efter föredraget inte alls fanns några allvarliga betänkligheter från åhörarna. Det ligger nära till hands att kritik och avståndstagande i mycket beror på missförstånd och inte reell oenighet.

Det finns några olika exempel på missförstånden. Expressen förklarade i en reklamtext inför ett TV-program, 20.00, där vi medverkade att – Bryt mot lagar Du ogillar, uppmanar FMS. Ordföranden i FMS Lund, Pontus Lindberg, påstår att vi förespråkar "en anarki där grundläggande moraliska värderingar sätts på undantag". Vi anser också att det är "varje individs rättighet . . . att efter eget gottfinnande bryta mot lagar och bestämmelser." (Kristianstadsbladet 3/11). Ulf Elving i Efter 3 undrar på liknande sätt: – Hur skall det gå om alla går omkring och bestämmer själva vilka lagar de vill följa och vilka de vill bryta emot.

Detta är påståenden och frågeställningar som egentligen inte är relevanta. På frågan "Får man göra vad man vill?" såsom frågan i rubriken är ställd, blir svaret definitivt nej.

Det finns tre olika nivåer på felaktigheter eller missförstånd: *Massmedia* spetsar medvetet till budskap i rubriker och bildtexter. Okunniga reportrar och sättnare begriper inte hur mycket de förvanskar budskapet. *Ledarskribenter och debattö-*

rer såsom exempelvis Pontus Lindberg förfalskar medvetet. Det beror antingen på att de inte har några argument för sin egen ståndpunkt och därför ser smutskastning som enda utväg eller också att de inte ids argumentera eller inte har kunskap i frågan. *Allmänheten* läser vad media och debattörer skriver och tror i många fall att det förenklade och förvanskade budskapet är korrekt.

Grundlagen

Majoritetens och politikernas makt får inte vara oinskränkt. Även om en majoritet skulle rösta rasistiskt, så kan skall inte rasistiska lagar kunna godkännas. Samma sak gäller förtryck av minoriteter; homosexuella, oliktänkande osv.

Definitionen på en rättsstat är en stat där det finns garantier för att statsorganen följer lagarna. Gränser för maktutövningen finns som bekant upptagna i grundlagen. Några i tiden närliggande exempel visar hur dessa grundlagar hanteras i Sverige idag:

I Grundlagen finns ett förbud mot konfiskation. För socialister har detta alltid varit ett problem: hur konfiskera och överföra ägandet till stat eller fack utan att det är en konfiskation? Löntagarfonderna innebär att företagen tvingas betala pengar till staten, som ger pengarna till fackstyrda fonder för att köpa företagen för deras egna pengar. I praktiken en konfiskation med en mellanpart; staten. Samtliga borgerliga partier hävdade under debatten att detta stred mot grundlagen. Som bekant genomfördes löntagarfonderna ändå.

Engångsskatten på pensionssparande innebar att förmögenhetsökningar från

tidigare år skulle beskattas. Alltså retroaktiv beskattning, vilket är grundlagsvidrigt. Lagrådet avrådde, och påpekade att det stred mot grundlagens anda. Där satt två socialdemokrater och en centerpartist. Alla vi andra kan själva läsa in-
nantill och konstatera att det strider mot själva lagtexten. Engångsskatten genomfördes ändå.

Vi i FMS har pekat på radio- och TV-monopolet, som strider mot yttrandefrihetsskrivningarna. Men grundlagen bryr sig ingen om i Sverige. Det är inte regeringsformen som gäller utan det varje majoritet har lust att lagstifta om i varje givet ögonblick anses rätt.

Om nu grundlagens följande eller icke följande skulle vara kriteriet för om Sverige är en rättsstat eller ej, så är alltså svaret nej. Det är då ganska givet att medborgare och organisationer har rätt att försvara sig gentemot de maktfullkomliga politikerna när dessa går över grundlagens gränser. Detta försvar är en civil olydnad; man struntar i, eller uppmanar till brott mot, de lagar som kränker grundlagen. Detta är relativt okomplicerat i teorin: I diskussioner och debatter hävdar ingen något annat än att grundlagen skall stå över vanlig lag. (Att sedan även borgerliga politiker i sin politikerroll spelar ett annat och pinsamt röstmaximerarspel är bara att beklaga)

Lagar och lagar

I definitionen på rättsstat ingår, som jag påpekat tidigare, att "det finns garantier för att statsorganen följer lagarna". Det är alltså inte bara en garanti för att de följer "grundlagarna".

Vad är lagar och varför har vi lagar? Jo,

människan har skapat lagar och regler för att förenkla och möjliggöra en fredlig och fungerande samexistens. Det är inte så att människan existerar som en följd av lagarna, utan tvärtom. Människan som fenomen har resulterat i lagarna.

Det grundläggande syftet med dessa lagar är att skydda människorna. Människorna behöver skydd från inre och yttre fiender och det som behöver skyddas är människornas liv, frihet och egendom. Hur vi än vänder och vrider på det, så är alltså lagarnas grundläggande betydelse just att skydda människor. Det vi behöver skydd för är:

LIV. Ingen skall få ta en människas liv.

FRIHET. Ingen skall få förslava oss, tvinga oss till arbete, tvinga oss till vissa handlingar osv.

EGENDOM. Ingen skall få stjäla det vi rätteligen har i vår ägo.

Detta är lagarnas och statens grundläggande uppgift. Detta är de grundläggande lagarna. Det är dessa lagar staten måste följa! För att vara en rättsstat måste statsorganen respektera människors liv, frihet och egendom. Så är inte fallet idag. Tvärtom! Vi har alltså motsatsen till en rättsstat, en orättsstat. I detta läge är det mycket svårt att hävda annat än att lagarna förlorat sin legitimitet.

Hur skall vi då gå från detta konstaterande till påståendet att det är moraliskt RÄTT att bryta mot lagstiftning? Rätten att bryta mot lagar gäller alltså, vilket torde ha framgått, endast lagstiftning som åsidosätter de grundläggande reglerna. När den förfelar sitt syfte, när lagen *kränker* människors rättigheter istället för att skydda dem, då är det befogat. Bara då.

Det moraliska försvaret för handlandet ligger egentligen i rätten till självförsvar.

Om jag ej begått något brott mot någon människa, men någon kommer för att döda mig, spärra in mig eller stjäla det jag äger, så har jag rätt till självförsvar. Det gäller givetvis även när staten är brottslingen.

Enligt detta resonemang skulle civil olydnad vara befogad ända tills minimalstaten är införd och skatt endast används till polis, rättsväsende och lite annat. Det är kanske så, men det intressanta är att människorna i varje given situation måste själva göra en avvägning för vad som är rimligt och acceptabelt.

En rimlighetsavvägning leder med all rimlighet till att det är orimligt idag . . . Med andra ord: Som Sverige ser ut idag är det inget att prata om; vi har rätt till självförsvar, vi har rätt att bryta mot lagarna.

Varför är det då befogat idag?

Jo, för vi är inne i ett ekorrhjul. Staten och politikerna åter i sig mer och mer och mer makt. Utan respekt ens för de begränsningar vi har i grundlagen, kliver statsapparaten allt längre och längre över gränsen för det acceptabla.

Socialism innebär förtryck, ty det är ett samhällssystem som av nödvändighet måste upprätthållas med tvång och ofrihet. Med andra ord är en demokratisk socialism en självmotsägelse. I Sverige idag är individen socialiserad och många av de viktigaste tjänsterna.

Makthavare hävdar att det faktum att de har majoritetens stöd skulle legitimera varjehanda maktutövning, men det säger sig självt att majoritetsstyre kan gå över i majoritetsförtryck, vidare i enväldigt förtryck. I Sverige har det gått skrämmande långt. Det faktum att vi har fria val betyder dock inte att maktutövningen är legitim.

För varje människa måste vi överlåta beslut som endast rör henne. Privatliv, personlig moral osv får aldrig vara en fråga för politiker och majoritet. Det är det idag. Politikerna och statsapparaten skall ta ut skatter för att finansiera sådant som är omöjligt att finansiera på frivillig grund. Det kan vara polis, försvar, rättsväsende.

Detta är de statliga verksamheter man moraliskt kan försvara. Därutöver tar sig statsmakten friheter den egentligen inte har rätt till. Detta innebär en balansgång för makthavarna, en balansgång som hela den socialdemokratiska teorin om "revisionism" bygger på. Nämligen att om man går fram försiktigt, gör små ändringar och hela tiden låter människor få känna sig delaktiga, förklara för dem att besluten fattas i demokratisk ordning och därmed är antidemokratiskt att ifrågasätta dem osv; då lyckas politikerna kombinera orättfärdigheterna med acceptans.

P O Edin och Anna Hedborg skrev på 70-talet en mycket socialistisk bok; "Det nya uppdraget". På sidan 136 står följande tankvärda citat. Det har använts ofta, men sällan i sin helhet:

"Ibland höjer vi ögonbrynen inför det nya, och ibland gör vi mer än så. Men är det någonting människan kan så är det att anpassa sig. Kan denna människans främsta resurs rent av i vissa situationer vändas till att bli en förödande svaghet? En kinesisk lärare, som ville förklara begreppet anpassning för sina elever, tog en groda och lade den i kallt vatten. Grodan simmade glatt omkring. Så lade han grodan i varmt vatten i stället, men då hoppade grodan ur. Men sedan gjorde han på ett

annat sätt: han lade grodan i kallt vatten, satte kärlet på elden och värmdede upp vattnet. Grodan stannade kvar i vattnet och blev kokt.”

Makten fungerar så att den tar tag i ditt finger och sedan äter den och äter och äter tills det händer något drastiskt. Jag skulle vilja påstå att den idag fått i sig vid pass hela armen, stora delar av bröstorg och midja och på väldigt många även huvud och hjärna.

Frågan ställd på sin spets är: tillskriver vi människor några rättigheter? Finns det några värden som står över majoritetens? Svaret måste bli ja, om inte av andra skäl, så för att motsatsen vore helt absurd. Vi skall inte acceptera att politikerna stjälar pengar av föräldrar för att sedan tvinga in barnen i en usel skola där läroböckerna (om de finns) är skrivna med socialismen som förebild. Vidare skall vi inte acceptera att politikerna stjälar våra pengar för att ge oss en vårdförsäkring som inte gäller för gamla. Hela systemet är i grunden en kränkning mot allt vad människovärde heter.

Men det bubblar i folkhavet; äntligen. Det som länge varit en tyst protest — där folk knutit näven i byxfickan och sedan jobbat svart eller bränt hemma — håller på att bli en massrörelse. Ingen kritiserar idag en människa för att hon har svart dagamma. Det är en civil olydnad också.

Som politisk förening har FMS kanske puffat på stenen som låg vid stupet. Protester som växt och växt kommer nu till uttryck allt mer; i debatter, i samtal och i människors sätt att tänka. Det är så vi kan försvara att civil olydnad också är en befogad aktion inte bara i direkt personligt självförsvar, utan också från en organisation. Någon måste ställa sig upp och tala om för människorna att de har rätt till sina egna liv; att de inte har någon skyldighet att finna sig i förtrycket.

Det slutgiltiga svaret på frågan ”Får man göra vad man vill?” blir: Nej, ingen får kränka andra människors rättigheter, och det gäller staten och politikerna också. Detta i kombination med den självklara rätten till självförsvar är grunden för varje rättssamhälle.